

Проект
підтримки

Вебдоступність сайтів державних органів влади

Звіт за результатами
моніторингу

Моніторинг проведено в межах проєкту [«Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні»](#), що реалізується Програмою розвитку ООН в Україні у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України за підтримки Швеції. Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені в цьому документі, належать автору і не обов'язково відображають погляди Програми розвитку ООН, Уряду Швеції та/або Міністерства цифрової трансформації України.

Автор методики моніторингу: Дмитро Попов – незалежний консультант із питань цифрової доступності, спеціаліст із цифрової доступності в ПОГ «Ресурсний Центр «Безбар'єрна Україна», ГС ВГО «Національна Асамблея людей з інвалідністю України», сертифікований Міжнародною асоціацією фахівців з доступності спеціаліст з вебдоступності (IAAP WAS), член Ради з питань цифрової доступності для осіб з інвалідністю при Міністерстві цифрової трансформації України.

Жодна частина цього документа не може бути відтворена без посилання на Програму розвитку ООН та/або Міністерство цифрової трансформації України.

Зміст

Вступ	4
Методологія дослідження	5
Резюме дослідження.....	6
Висновки та рекомендації.....	8
Технічні рекомендації щодо усунення причин недосягнення складових	8
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 1	8
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 2.....	9
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 3.....	9
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 4.....	9
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 5.....	10
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 6.....	10
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 7.....	10
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 8.....	10
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 9.....	10
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 10	11
Додаток 1. Технічний звіт за результатами моніторингу.....	12
Додаток 2. Методика моніторингу базової доступності.....	18

Вступ

Моніторинг вебдоступності органів державної влади проведено відповідно до спеціально розробленої методики, що повністю відповідає принципам Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) – найбільш поширеним у світі настановам з оцінки вебдоступності.

Рекомендації щодо забезпечення доступності вебвмісту (WCAG) були розроблені з метою забезпечення єдиного спільного стандарту доступності вебвмісту, що задовольняє потреби окремих осіб, організацій та урядів на міжнародному рівні. Більшість країн прийняли WCAG як обов'язковий стандарт для державних і муніципальних онлайн-ресурсів.

Україна прийняла WCAG 2.0 (наразі актуальною є версія 2.1) у 2019 році в рамках внесення змін до Постанови КМУ №3 від 4 січня 2002 року, а також державного стандарту ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 (на основі стандарту ISO/IEC 40500).

Проте стандарт ISO/IEC 40500 не мав офіційного перекладу українською мовою, тому він не був належним чином врахований державними органами влади та державними підприємствами, які відповідають за створення та модернізацію державних онлайн-ресурсів. Це створює перешкоди для підвищення рівня обізнаності щодо існування цього стандарту та обмежує ефективність ініціатив у сфері цифрової доступності загалом.

Для наближення України до європейських стандартів доступності вебвмісту та підтримки наближення нормативно-правових актів у сфері державних стандартів на замовлення Програми розвитку ООН в Україні розроблено методику моніторингу доступності вебресурсів державних органів влади. Методика надає вичерпні, зрозумілі та прості для виконання інструкції, які можуть бути ефективно використані органами державної влади з метою оцінки базової доступності вмісту та послуг.

На основі запропонованої методики впродовж періоду з 19 листопада по 17 грудня 2021 року проведено моніторинг базової доступності 100 державних онлайн-ресурсів, які містять електронні послуги, щоб дати можливість державним установам подолати цифрові бар'єри та відповідним чином удосконалити онлайн-ресурси.

Методологія дослідження

Методика моніторингу доступності державних сайтів передбачає перевірку показника рівня базової доступності з використанням автоматичного сканування сайту за допомогою спеціальних інструментів і проведення простих ручних тестів. Процедура проведення моніторингу не потребує спеціальних знань.

Показник базової доступності містить наступні складові:

1. Достатня контрастність тексту
2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень
3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань
4. Наявність текстових міток для всіх кнопок
5. Наявність текстових міток для полів форм
6. Програмне визначення основної мови сторінки
7. Відсутність помилок у коді сторінки
8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки
9. Маркування фокусу клавіатури
10. Підтримка керування за допомогою клавіатури

Оцінка досягнення показника та його складових проводиться на основі оціночних даних, отриманих у результаті візуального огляду сторінок сайту та аналізу коду сторінок сайту за допомогою спеціальних плагінів, призначених для перевірки доступності.

Для перевірки складових 1-7 використовується автоматичний аналіз вебсторінки за допомогою спеціального інструмента (наразі використовується розширення Accessibility Insights для браузера Google Chrome). Складові 8-10 перевіряються вручну.

Якщо за оціночними даними складова показника:

- 1) **досягнута** – проставляється коефіцієнт вимірювання складової показника «1». У такому випадку оцінка дорівнює 1 балу;
- 2) **не досягнута** або оціночні дані відсутні – проставляється коефіцієнт вимірювання показника «0». У такому випадку оцінка дорівнює 0 балів.

Показник базової доступності дорівнює сумі балів усіх його складових. Мінімальне значення показника – 0 балів; максимальне значення – 10 балів.

На основі показника базової доступності розраховується рівень базової доступності сайту:

0-3 бали	Низький рівень
4-6 балів	Середній рівень
7-8 балів	Достатній рівень
9-10 балів	Високий рівень

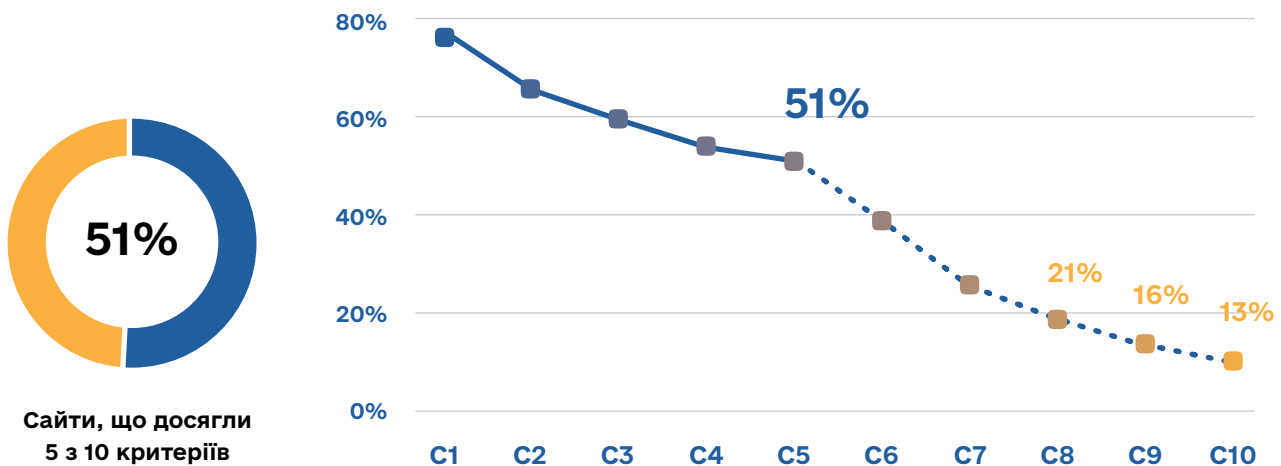
Резюме дослідження

Під час дослідження було проаналізовано 100 вебсайтів органів виконавчої влади центрального та місцевого рівнів, вираховано їхній показник базової доступності та рівень базової доступності.

За результатами дослідження виявлено, що жодним із сайтів не було досягнуто максимальної оцінки базової доступності (10 балів). **Лише 1% вебсайтів має високий рівень, 12% – достатній рівень, 48% – середній рівень і 39% – низький рівень** базової доступності. Високий рівень доступності має лише один сайт – Електронний кабінет перевізника, доступний за адресою <https://e-services.dsbt.gov.ua>.

Найчастіше проблеми доступності пов'язані з недосягненням п'яти з десяти складових показника базової доступності, а саме: надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки, достатня контрастність тексту, наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань, маркування фокусу клавіатури, програмне визначення основної мови сторінки. Більше половини всіх досліджених сайтів не досягли цих складових.

Частка сайтів, які досягли певної складової

Проаналізувавши перелік недосягнутих складових, можна зробити висновок, що найбільш поширеними є такі помилки:

- відсутність механізму для швидкого переходу до основного вмісту, що ускладнює навігацію для повністю незрячих користувачів та користувачів із порушенням моторики;
- низька контрастність тексту, яка заважає людям із частковою втратою зору читати текст;
- відсутність тексту для гіперпосилань, що робить їх незрозумілими для незрячих користувачів, які використовують програми зчитування з екрана;

- відсутність видимого індикатора фокусу при навігації за допомогою клавіатури, що робить таку навігацію недоступною для людей із частковою втратою зору або порушенням моторики, та
- невизначеність або некоректне визначення мови сторінки, що призводить до неналежної роботи програм зчитування з екрана, функції автоперекладу та пошукових систем, а також ускладнює сприймання вмісту для незрячих користувачів, користувачів, які недосконало знають мову, або користувачів, які використовують пошук.

Найменш реалізовані критерії базової доступності	Відсоток від усіх перевірених вебресурсів
C8: Швидкий перехід до основного вмісту сторінки	13%
C1: Достатня контрастність тексту	16%
C3: Доступний текст для всіх гіперпосилань	21%

Отже, основним висновком дослідження є те, що **жоден із вебсайтів не є достатньо доступним для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп громадян**. Усі проаналізовані вебсайти потребують вдосконалення.

Висновки та рекомендації

За результатами дослідження виявлено, що усі 100 вебсайтів мають проблеми доступності. Це означає, що електронні послуги, які надаються за допомогою цих онлайн-ресурсів, можуть бути частково або повністю недоступними, зокрема для людей з інвалідністю та людей похилого віку.

З-поміж загальних рекомендацій щодо підвищення рівня доступності цих вебсайтів варто виокремити наступні:

- Власникам вебсайтів, які мають низький або середній рівень базової доступності, рекомендовано терміново провести модернізацію сервісів із урахуванням потреб маломобільних груп громадян.
- Власникам вебсайтів, які мають достатній або високий рівень базової доступності, рекомендовано під час наступної планової модернізації виправити наявні помилки доступності та врахувати всі потреби маломобільних груп громадян.
- Всім власникам сайтів рекомендовано періодично проводити аудит доступності електронних ресурсів і вчасно виправляти знайдені помилки.

Технічні рекомендації щодо усунення причин недосягнення складових

За результатами аналізу помилок, що призводять до недосягнення складових базової доступності, сформульовано технічні рекомендації, які подано далі. Необхідно враховувати ці рекомендації під час модернізації вебсайтів.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення **складової 1**

«Достатня контрастність тексту»

- Необхідно підібрати кольори тексту й тла у такий спосіб, щоб:
 - а) звичайний текст мав коефіцієнт контрастності щонайменше 4,5:1;
 - б) великий текст (18 точок або 14 точок напівжирний) мав коефіцієнт контрастності не менше 3:1.

Примітка: текст, що є частиною неактивного компонента інтерфейсу, частиною логотипу або назви бренду, не вимагає контрасту.

Щоб перевірити контраст двох кольорів, можна скористатися спеціальним інструментом для перевірки контрасту, наприклад: <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 2

«Наявність альтернативного тексту для всіх зображень»

- Необхідно надати всім зображенням, важливим для розуміння вмісту, належний альтернативний текст за допомогою **html**-атрибута **alt** або відповідного поля в адміністративній панелі сайту.
 - а) Приклад належного альтернативного тексту для логотипа: **alt="Логотип Дія"**.
 - б) Приклад належного тексту для банера: **alt="Пейзаж із логотипом Microsoft Edge, що витає над водою"**.
- Усі декоративні (неінформативні) зображення необхідно приховати від допоміжних технологій за допомогою порожнього альтернативного тексту (приклад: **alt=""**).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 3

«Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань»

- Необхідно переконатися, що всі гіперпосилання мають видимий текст або з ними пов'язане зображення (наприклад, піктограма).
- Якщо замість тексту використовується зображення, необхідно переконатися, що це зображення має належний альтернативний текст.
- Необхідно переконатися, що текст посилання дозволяє зрозуміти ціль цього посилання.
- Якщо неможливо додати видимий текст для посилання, оскільки використовується піктограма або зображення тексту, необхідно додати атрибут **aria-label** (приклад: **aria-label="Дізнатись більше про проєкт Дія"**).

*Примітка: атрибут **aria-label** дозволяє додати текстову мітку, яка не відображається візуально, а доступна лише для програм зчитування з екрана – скрінрідерів, якими користуються незрячі користувачі.*

Приклад належного тексту для посилання на сторінку в соціальній мережі, доданого за допомогою атрибута **aria-label: aria-label="Дія у Facebook (відкриється у новому вікні)"**.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 4

«Наявність текстових міток для всіх кнопок»

- Необхідно переконатися, що всі кнопки мають текстову мітку.
- Якщо замість видимої текстової мітки використовується зображення (наприклад, піктограма), необхідно переконатися, що це зображення має належний альтернативний текст.
- Необхідно переконатися, що текстова мітка кнопки дозволяє зрозуміти призначення цієї кнопки.
- Якщо неможливо додати видимої текстової мітки для кнопки або альтернативний текст для зображення, пов'язаного з цією кнопкою, необхідно додати атрибут **aria-label** (приклад: **aria-label="Авторизуватись"**).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 5

«Наявність текстових міток для полів форм»

- Необхідно переконатися, що всі поля, прапорці, радіокнопки та списки вибору мають видиму мітку, яка програмно пов'язана з цим полем. Щоб пов'язати мітку з полем, слід використовувати тег `<label>` з атрибутом `for` або **aria-labelledby**.
- Необхідно переконатися, що замість мітки не використовується атрибут **placeholder**, а отже, після введення інформації в поле мітка не зникає. Атрибут **placeholder** повинен використовуватися лише для демонстрації прикладу введення даних.
- Необхідно переконатися, що текст мітки дозволяє зрозуміти призначення поля.
- Пошукова форма, що позначена певним чином і має поруч кнопку із піктограмою пошуку (зображення лупи), не обов'язково повинна мати видиму мітку, але у цьому випадку рекомендовано додавати до пошукового поля мітку для користувачів програм зчитування з екрана, використовуючи атрибут **aria-label** (приклад: **aria-label="Пошук"**).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 6

«Програмне визначення основної мови сторінки»

- Необхідно встановити для елемента `<html>` атрибут **lang** із коректним значенням:
 - а) На сторінках, мова вмісту яких українська, необхідно встановити атрибут **lang="uk"**. Примітка: значення **"ua"** є некоректним.
 - б) На сторінках, мова вмісту яких англійська, необхідно встановити **lang="en"**.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 7

«Відсутність помилок у кодї сторінки»

- Не можна на сторінці використовувати декілька елементів із однаковим ідентифікатором (атрибутом **id**).
- Необхідно переконатися, що якщо на сайті використовується **ARIA**-розмітка, її використання відповідає специфікації **WAI-ARIA**¹.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 8

«Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки»

- Необхідно додати в шапці сайту посилання для швидкого переходу до основного вмісту².

Принцип роботи механізму наступний: користувач, відкривши сторінку, натискає клавішу **tab** → фокус потрапляє на посилання **"Перейти до основного вмісту"** → користувач натискає клавішу **enter** → фокус переноситься на початок основного вмісту сторінки, оминаючи меню та інший другорядний вміст.

¹ Огляд WAI-ARIA. URL: <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/aria/>

² Використання посилань для швидкого переходу до основного вмісту сторінки. URL: <https://webaim.org/techniques/skipnav/>

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 9

«Маркування фокусу клавіатури»

- Необхідно перевірити, чи не використовується CSS-властивість `outline: none`; якщо використовується – слід видалити її з файлу стилів (CSS) – після цього браузер позначатиме фокус автоматично. Цього достатньо для відповідності вимогам.
- Рекомендовано додати покращені стилі фокусу. Покращення можуть містити інший колір тла, інший колір фокусу, контур або рамку.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 10

«Підтримка керування за допомогою клавіатури»

- Стандартні інтерактивні елементи, як-от кнопки (`<button>`), посилання (``), поля (`<input>`), списки вибору (`<select>`) тощо завжди доступні для керування за допомогою клавіатури. Ця можливість підтримується у всіх операційних системах. Проблеми із доступністю зазвичай пов'язані з використанням власних (кастомних) інтерактивних елементів. Отже, рекомендовано, коли це можливо, використовувати стандартні інтерактивні елементи.
- Якщо використовується власний інтерактивний елемент, необхідно переконатися, що він має атрибут `tabindex="0"`.
- Якщо використовується власний складний інтерактивний елемент (комбінований список, радіокнопки, карусель), необхідно переконатися, що роль, стан та інші властивості елементів передаються допоміжним технологіям за допомогою ARIA. Рекомендовано порівняти розмітку **ARIA** на сайті зі зразком на сайті **WAI-ARIA**³.

3 Практики WAI-ARIA. URL: <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.1/>

Додаток 1.

Технічний звіт за результатами моніторингу

I. Загальна інформація

Назва показника:	Базова доступність
Звітний період із:	19 листопада 2021
Звітний період по:	17 грудня 2021
Джерело даних:	Браузер: Chrome 96.0.4664.45. Розширення для браузера: Accessibility Insights for Web 2.29.0 (axe-core 4.3.2)

II. Вебсайти, складові показника та їх оцінки

У таблиці 1 подано результати оцінки складових показника базової доступності 100 вебсайтів.

Скорочення, що використовуються у таблиці 1:

C1-C10 – оцінка відповідної складової від складової 1 до складової 10.

ОБД – оцінка базової доступності.

Таблиця 1. Результати моніторингу

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД
1.	https://www.kmu.gov.ua	Сайт Кабінету Міністрів	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	3
2.	https://www.president.gov.ua/	Офіційне інтернет-представництво Президента України	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	3
3.	https://www.rada.gov.ua	Офіційний вебпортал Верховної ради України	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
4.	https://ssu.gov.ua/	Сайт Служби безпеки України	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	3
5.	https://bank.gov.ua/	Сайт Національного банку України	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	5
6.	https://minagro.gov.ua	Міністерство аграрної політики та продовольства	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
7.	http://mpe.kmu.gov.ua/	Міністерство енергетики України	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
8.	https://minre.gov.ua/	Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	6

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД
9.	https://mms.gov.ua/	Міністерство молоді та спорту України	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	5
10.	https://thedigital.gov.ua/	Міністерство цифрової трансформації України	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	5
11.	https://www.me.gov.ua/	Міністерство економіки України	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	3
12.	http://mvs.gov.ua/	Міністерство внутрішніх справ України	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	5
13.	https://mepr.gov.ua/	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3
14.	https://mfa.gov.ua/	Міністерство закордонних справ України	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
15.	https://mtu.gov.ua/	Міністерство інфраструктури України	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	3
16.	https://mkip.gov.ua/	Міністерство культури та інформаційної політики України	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	4
17.	https://www.mil.gov.ua/	Міністерство оборони України	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	3
18.	https://mon.gov.ua/ua	Міністерство освіти і науки України	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	3
19.	https://moz.gov.ua/	Міністерство охорони здоров'я України	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	4
20.	https://www.minregion.gov.ua/	Міністерство розвитку громад та територій України	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	4
21.	https://www.msp.gov.ua	Міністерство соціальної політики України	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	4
22.	https://mva.gov.ua/ua	Міністерство у справах ветеранів України	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3
23.	https://mof.gov.ua/uk	Міністерство фінансів України	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	6
24.	https://minjust.gov.ua/	Міністерство юстиції України	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	4
25.	https://mspu.gov.ua	Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	4
26.	https://id.gov.ua/	Інтегрована система електронної ідентифікації	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	5
27.	https://data.gov.ua/	Єдиний державний веб-портал відкритих даних	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	5
28.	https://diia.gov.ua	Загальнодержавний сервіс «Дія»	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2
29.	https://osvita.diia.gov.ua	Дія.Цифрова освіта	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД
30.	https://business.diia.gov.ua	Дія.Бізнес	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	7
31.	https://vzaemo.diia.gov.ua	Онлайн-платформа Взаємодія	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	3
32.	https://guide.diia.gov.ua	Гід з державних послуг	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	6
33.	https://center.diia.gov.ua/	Дія Центр	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	4
34.	https://city.diia.gov.ua/	Дія City	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	4
35.	https://e.land.gov.ua/ services	Веб-ресурс електронних послуг Держгеокадастру	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	7
36.	https://cabinet.sfs.gov.ua/	Електронний кабінет платника податків ДПС	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	6
37.	https://www.driv.gov.ua/ ords/portal/lcm_core. cm_index?start	Сервіси Державного реєстру виборців	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	3
38.	https://portal.pfu.gov. ua/sidebar/Templates/ Default	Портал електронних послуг ПФУ	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	4
39.	https://kap.minjust.gov. ua/login/index/	Кабінет електронних сервісів МЮУ	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	3
40.	https://e-eco.gov.ua/site/ predeclaration	Електронні адміністративні послуг МЕУ	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	5
41.	https://corruptinfo.nazk. gov.ua/main/reference/ list	Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	8
42.	https://dpvs.hsc.gov.ua/	Електронні адміністративні послуги МВС	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	6
43.	https://urp.ssu.gov.ua/	Реєстр дозволів для переміщення осіб через лінію розмежування у межах Донецької та Луганської областей	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	5
44.	https://e-services.davr. gov.ua	Портал електронних послуг Державне агентство водних ресурсів України	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	8
45.	https://e-services.msp. gov.ua/	Призначення допомоги при народженні дитини	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	7
46.	https://e-driver.hsc.gov. ua/accounts/login/	Електронний кабінет водія	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	8
47.	https://dmsu.gov.ua/ services/online.html	Запис до електронної черги онлайн (ДМСУ)	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	3
48.	https://www.dcz.gov.ua/ EReception/#/appoint- ment	Запис до електронної черги Державної служби зайнятості	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	5
49.	https://www.spfu.gov.ua	Фонд державного майна України	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	3

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД
50.	https://dpsu.gov.ua/ua/map	Інтерактивна мапа пунктів пропуску/КПВВ	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	4
51.	https://rrp.minjust.gov.ua/	Державний реєстр речових прав на нерухоме майно	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	7
52.	https://registry.edbo.gov.ua/	Реєстр суб'єктів освітньої діяльності	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	3
53.	https://e-services.dsns.gov.ua/	Портал електронних послуг	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	7
54.	https://e-services.dsbt.gov.ua/#/	Електронний кабінет перевізника	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9
55.	https://spending.gov.ua/login	Єдиний вебпортал використання публічних коштів	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	3
56.	https://acskidd.gov.ua/manage-certificates	Повторне (дистанційне) формування сертифікатів за електронним запитом	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	3
57.	https://czo.gov.ua/verify	Онлайн-сервіс перевірки кваліфікованого електронного підпису чи печатки для електронних документів	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	5
58.	http://eia.menr.gov.ua/uk/cases	Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	5
59.	https://info.edbo.gov.ua/edu-documents/	Реєстр документів про освіту	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	4
60.	https://nd.dmsu.gov.ua/	Перевірка недійсних документів	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
61.	https://id.court.gov.ua/	Електронний суд	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	7
62.	https://online.minjust.gov.ua/dokumenty/choise	Он-лайн Будинок юстиції	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	3
63.	https://wanted.mvs.gov.ua/searchtransport/	Транспортні засоби у розшуку	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	6
64.	https://petition.president.gov.ua/	Електронні петиції; представництво Президента України	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4
65.	https://itd.rada.gov.ua/services/Account/LogOn?returnUrl=%2F-services%2FPetition%2F-Creat	Електронні сервіси	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	7
66.	https://dracs.minjust.gov.ua/	Веб-ресурс Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	4
67.	https://court.gov.ua/af-fairs/sudytax/	Реквізити для сплати судового збору; формування квитанції або онлайн сплати	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	5

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД
68.	http://www.reyestr.court.gov.ua/	Єдиний державний реєстр судових рішень	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	6
69.	https://rrpdoc.informjust.ua/	Перевірка документа Державного реєстру речових прав на нерухоме майно	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	8
70.	https://usr.minjust.gov.ua/content/paid-search/paid-extract	Єдиний державний реєстр юридичних осіб; фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	5
71.	https://ern.minjust.gov.ua/pages/default.aspx	Єдиний реєстр нотаріусів	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	5
72.	https://apostille.minjust.gov.ua/	Єдиний реєстр апостилів	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	4
73.	https://pasport.org.ua/poslugi	Послуги Центрів «Паспортний сервіс»	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	6
74.	https://e-construction.gov.ua/	Портал державної електронної системи у сфері будівництва	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4
75.	https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search	Єдиний державний реєстр юридичних осіб; фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (безкоштовний пошук)	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	7
76.	http://cg.gov.ua/	Чернігівська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
77.	http://www.vin.gov.ua/	Вінницька обласна державна адміністрація	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	3
78.	http://voladm.gov.ua/	Волинська обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4
79.	http://adm.dp.gov.ua/	Дніпропетровська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
80.	http://dn.gov.ua/	Донецька обласна державна адміністрація	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
81.	https://oda.zht.gov.ua/	Житомирська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
82.	http://www.carpathia.gov.ua/	Закарпатська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
83.	http://www.zoda.gov.ua	Запорізька обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	3
84.	http://www.if.gov.ua/	Івано-Франківська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
85.	http://koda.gov.ua/	Київська обласна державна адміністрація	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	6
86.	http://www.kr-admin.gov.ua/	Кіровоградська обласна державна адміністрація	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	5

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД
87.	http://www.loga.gov.ua/	Луганська обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	3
88.	http://loda.gov.ua/	Львівська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
89.	http://www.mk.gov.ua/	Миколаївська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	3
90.	https://oda.odessa.gov.ua/	Одеська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	4
91.	http://www.adm-pl.gov.ua/	Полтавська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	5
92.	https://www.rv.gov.ua/	Рівненська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
93.	http://sm.gov.ua/	Сумська обласна державна адміністрація	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	5
94.	http://www.oda.te.gov.ua/	Тернопільська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
95.	http://kharkivoda.gov.ua	Харківська обласна державна адміністрація	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	5
96.	http://khoda.gov.ua/	Херсонська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	3
97.	http://www.adm.km.ua/	Хмельницька обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	4
98.	http://ck-oda.gov.ua/	Черкаська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	4
99.	https://bukoda.gov.ua/	Чернівецька обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	3
100.	https://grants.vzaemo.dii.gov.ua	Простір електронних конкурсів	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4
Загалом досягнуто:			16	51	21	60	75	39	54	13	27	66	
Досягнуто у відсотках, %:			16	51	21	60	75	39	54	13	27	66	

Додаток 2.

Методика моніторингу базової доступності

Загальні положення

Ця Методика визначає:

- основні складові показника моніторингу рівня базової доступності вебсайтів державних органів влади для користувачів із порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовлення та інтелектуального розвитку, а також із різними комбінаціями порушень відповідно до ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності вебконтенту W3C (WCAG) 2.0» (далі – моніторинг доступності);
- величини балів, якими зазначені складові вимірюються;
- механізм здійснення оцінки досягнення показників і їх складових;
- складання та подання звітності про результати моніторингу (далі – звітність з моніторингу).

У Методиці терміни вживаються у значенні, наведеному в постанові Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 року №3 «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» та ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності вебконтенту W3C (WCAG) 2.0».

I. Складові показника доступності та величина балів, якими вони вимірюються

Перелік основних складових показника визначено в *Додатку А*.

Складові показника доступності базуються на ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності веб-контенту W3C (WCAG) 2.0». Відповідність складових показника доступності критеріям стандарту ___ визначено в *Додатку А*.

Наступні складові показника доступності слід розуміти з урахуванням такого:

Складова 1. Достатня контрастність тексту – коефіцієнт контрастності будь-якого тексту на сторінці відносно тла становить не менше ніж 4,5:1.

Складова 2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень – усі зображення мають альтернативний текст, наданий за допомогою атрибуту alt. Якщо одне або декілька зображень не мають альтернативного тексту, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань – гіперпосилання або мають видимий текст, або, якщо замість видимого тексту використовується піктограма чи зображення, надається прихована текстова мітка, доступна для програм зчитування з екрана. Якщо одне або декілька гіперпосилань не мають доступного тексту, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 4. Наявність текстових міток для всіх кнопок – кнопки мають видимий текст або, якщо замість видимого тексту використовується піктограма або зображення, надається текстова мітка, доступна для програм зчитування з екрана. Якщо одна або декілька кнопок не мають текстової мітки, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 5. Наявність текстових міток для полів форм – кожне поле має текстову мітку, яка описує його призначення і не зникає після введення інформації. Якщо одне або декілька полів не мають текстових міток або текстова мітка зникає після введення інформації у це поле, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 6. Програмне визначення основної мови сторінки – основна мова сторінки вказана за допомогою атрибуту lang. Якщо атрибут lang відсутній або його значення не відповідає мові, якою подано вміст сторінки, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 7. Відсутність помилок у кодї сторінки – код сторінки відповідає специфікації HTML та інших мов, які використовуються, наприклад WAI ARIA. Якщо сторінка містить більше одного елемента з однаковим значенням атрибута id або порушення правил розмітки WAI ARIA, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки – якщо перед основним вмістом сторінки розміщено меню або інший другорядний вміст, то в шапці сайту розташовано посилання, при натисканні на яке відбувається перехід до початку основного вмісту сторінки.

Складова 9. Маркування фокусу клавіатури – під час навігації за допомогою клавіатури положення фокуса клавіатури можна визначити візуально. Якщо при навігації за допомогою клавіатури маркування одного або декількох елементів відсутнє, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 10. Підтримка керування за допомогою клавіатури – всі гіперпосилання, кнопки, поля введення та інші елементи, які можуть отримувати фокус за допомогою мишки, також можуть отримувати фокус за допомогою клавіатури. Якщо один або декілька елементів, які можуть отримувати фокус мишки, не отримують фокус клавіатури, **складова вважається недосягнутою**.

II. Оціночні дані

Оцінка досягнення показника та його складових проводиться на основі оціночних даних, отриманих у результаті візуального огляду сторінок сайту та аналізу коду сторінок сайту за допомогою спеціальних інструментів, призначених для перевірки доступності.

Суб'єкти моніторингу та органи, які беруть участь у проведенні моніторингу, за власним рішенням визначають джерело оціночних даних для кожної складової показника, якщо інше не визначено порядком інформаційної взаємодії між системою моніторингу та електронними інформаційними ресурсами зазначених суб'єктів та органів.

III. Оцінка досягнення показника базової доступності та його складових

Оцінка досягнення складових показника за одиницею вимірювання «1/0»

Якщо за оціночними даними складова показника:

- 1) досягнута – проставляється одиниця вимірювання складової показника «1». У такому разі оцінка дорівнює 1 балу;
- 2) не досягнута – проставляється одиниця вимірювання показника «0». У такому разі оцінка дорівнює 0 балів.

Оцінка досягнення показника базової доступності за одиницею вимірювання «0-10»

Показник базової доступності дорівнює сумі балів усіх його складових.

Визначення рівня базової доступності

Рівень базової доступності сайту розраховується на основі показника базової доступності за наступною шкалою:

- 0-3 бали - низький рівень базової доступності;
- 4-6 балів - середній рівень базової доступності;
- 7-8 балів - достатній рівень базової доступності;
- 9-10 балів - високий рівень базової доступності.

IV. Порядок складання та подання звітності з моніторингу

Форма звітності з моніторингу визначена в додатку 2. Ця форма складається із 3 розділів.

У розділі 1 «Загальна інформація»:

- у рядку «Назва показника» – зазначається назва показника «Базова доступність»;
- у рядках «Звітний період із» та «Звітний період по» – зазначається відповідно дата початку та закінчення звітного періоду у форматі дд.мм.рррр. Датою початку поточного звітного періоду є дата, наступна за датою закінчення попереднього звітного періоду;
- у графі «Джерело даних» – вказується програмне забезпечення, яке використовувалося для збору даних.

У розділі 2 «Вебсайти, складові показника та їх оцінки»:

- у графі «Вебсайт» – адреса вебсайту (наприклад: kmi.gov.ua);
- у графі «1», «2», ..., «10» – зазначається відповідна оцінка складової від 1 до 10 для цього вебсайту (0 або 1);
- у графі «Базова доступність» – вказується значення показника «Базова доступність» цього вебсайту (від 0 до 10).

У розділі 3 «Перелік недосягнутих складових показника та рекомендації щодо усунення причин недосягнення» – зазначаються складові показника, які не були досягнуті, а також рекомендовані дії, спрямовані на усунення вказаних причин.

Додаток А до Методики.

Складові показника базової доступності

Складова	Критерій ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 (WCAG 2.0)
1. Достатня контрастність тексту	1.4.3
2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень	1.1.1
3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань	4.1.2
4. Наявність текстових міток для всіх кнопок	4.1.2
5. Наявність текстових міток для полів форм	4.1.2
6. Програмне визначення основної мови сторінки	3.1.1
7. Відсутність помилок у коді сторінки	4.1.1
8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки	2.4.1
9. Маркування фокусу клавіатури	2.4.7
10. Підтримка керування за допомогою клавіатури	2.1.1

Додаток В до Методики.

Форма звітності з моніторингу

I. Загальна інформація

Назва показника:	Базова доступність
Звітний період із:	
Звітний період по:	
Джерело даних:	(програмне забезпечення, яке використовувалося для збирання даних)

II. Вебсайти, складові показника та їх оцінки

Вебсайт	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	Оцінка базової доступності (ОБД)
(site.gov.ua)											

III. Перелік складових показника, яких не було досягнуто, та рекомендації щодо усунення причин недосягнення

_____ (код та назва складової)

Кількість сайтів, що не досягли цієї складової: ___%

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової: _____

